Helgtur till Tåkern
och Svartåmynningen

Fredag 19 september till söndag 21 september 2025

Stockholms Ornitologiska Förening
www.stof.nu
Res med Stockholms Ornitologiska Förening – prisvärda resor för medlemmarna med ledare som ställer upp ideellt.

Fredag

Vår resa startade vid Gullmarsplan. Några gråsparvar och tamduvor höll oss sällskap medan vi väntade på att bli fulltaliga. Klockan 16 gav vi oss iväg i en minibuss och en rymlig personbil, två ledare och elva deltagare.

Vår första anhalt var Pilkrogsviken utanför Järna. Ett gäng glada grönfinkar hälsade oss välkomna från sitt träd på vägen till fågeltornet. Från tornet fick vi se två enkelbeckasiner på gräset intill vassen. Några kor gick och betade, och en vågade sig fram för att hälsa. En flock starar lade sig till rätta i vassen inför natten, och med jämna mellanrum flög en sånglärka över oss. Vädret var behagligt och vi skådade även bland annat stenskvätta, sävsparv, tofsvipa, snatterand, bläsand, smådopping och skäggdopping. En bra start på resan!

Utsikt från fågeltornet i Pilkrogsviken på fredagskvällen. Foto: Lovisa Tunedal.

Från Pilkrogsviken åkte vi vidare till Linköping, där vi handlade frukost och lunch för två dagar. När vi till sist kom fram till vandrarhemmet Stocklycke på Omberg hade mörkret fallit.

Lördag

Klockan 5.30 gav vi oss iväg i mörkret. Först stannade vi vid Holmenmaden, där det tidigare ska ha funnits vatten och gott om fåglar som hägrar, änder, doppingar och steglitser. Nu var platsen dock torrlagd, och inga fåglar syntes till (vilket i och för sig till viss del kan ha berott på det kompakta mörkret 😜).

På vår färd mot Väversunda fick vi sakta ner för några rådjur som gick över vägen. Väl framme möttes vi av flitigt jagande fladdermöss. En räv smög sig fram en bit bort, och en rad olika rovfåglar visade sig under morgonen: ormvråk, brun kärrhök, fiskgjuse, sparvhök, duvhök och havsörn. En flock på över 20 enkelbeckasiner flög förbi. Vi såg även ägretthäger, trana och en grupp storskarvar som satt i några träd på andra sidan fältet.

Väversunda på lördagsmorgonen. Foto: Helena Holma.

Sedan packade vi in oss i bilarna igen och begav oss mot Sjötuna udde. Där skådade vi bland annat vigg, kärrsnäppa, spovsnäppa och större strandpipare. Vi fick också se en gök som satt i ett träd och en mindre hackspett som letade efter ett bra träd att sätta sig i. Även här fanns det kor som ibland stannade upp och tittade på oss.

Nyfikna kor vid Sjötuna udde. Foto: Lovisa Tunedal.

Nästa lokal blev Glänås, där Naturum Tåkern ligger. Vid fågeltornet pratade vi med ringmärkningsteamet som satt redo. Tyvärr fick de ingen fångst under tiden vi var där, men från tornet såg vi bland annat brunand, stjärtand, sothöna, skäggdopping och knölsvan.

Utsikt från fågeltornet i Glänås på lördagen. Foto: Lovisa Tunedal.

Därefter gav vi oss ut på en vandring längs Strandpromenaden. Någon i gruppen upptäckte en liten ödla som låg blickstilla intill spången. På ett annat ställe stannade Mova till och uppmärksammade oss på två skäggmesar som satt mitt på spången, en hanne och en hona. Men tyvärr var det inte så många i gruppen som fick se dem, eftersom spången svängde.

En ödla som vi träffade på vår vandring längs Strandpromenaden. Foto: Rolf Lindskog.

Strandpromenaden i Glänås på lördagen. Foto: Helena Holma.

Under resan till Hov, som var nästa skådningsplats, fick vi till vår glädje och förvåning se några åsnor i en hage, inklusive ett föl. Fina djur, om än inte kryssbara.

På väg tillbaka till Omberg stannade vi vid Hamnkrogen i Motala, där vi serverades god mat av trevlig personal. Dagen avslutades sedan med en artgenomgång på vandrarhemmet.

Söndag

På söndagen fick vi lite sovmorgon. Vi gav oss nämligen inte av förrän klockan 5.45. 😉 Färden gick först till Ombergs hjässa, och även denna morgon välkomnades vi av fladdermöss. Vandringen upp till toppen var mörk och ganska brant, men det var värt besväret. Däruppe njöt vi av både den vackra utsikten och fina fåglar som tofsmes, nötskrika och dubbeltrast. En entita slog sig ner i ett träd i närheten och lät oss så vänligt beskåda den. Spillkråkans rop hördes nerifrån skogen, flera rovfåglar visade upp sig på avstånd och några flockar med grågäss drog förbi.

Frukost på Ombergs hjässa på söndagen. Foto: Rose-Marie Elthammar.

Soluppgång och skådning på Ombergs hjässa. Foto: Lovisa Tunedal.

När vi packat ihop våra grejer på vandrarhemmet begav vi oss mot Svälinge. Efter en stund stannade minibussen, och i walkie-talkien meddelade Mova: ”Vi måste vända. Det satt en rovfågel på en stolpe till höger.” Så båda bilarna vände, och vi konstaterade att det var en ormvråk som satt alldeles intill vägen.

I blåsten i fågeltornet i Svälinge fick vi sedan bland annat se havsörn, en livlig flock stjärtmesar och enstaka skäggmesar som dök ner i vassen.

Fågeltornet och en del av gruppen i Svälinge på söndagen. Foto: Mova Hebert.

Därefter åkte vi vidare till fågeltornet i Hov, där vi åt lunch och beundrade en salskrake som putsade sig så fint för oss. Även bland annat krickor fanns på plats.

Lunchskådning i Hov på söndagen. Foto: Mova Hebert.

Resans sista anhalt var Sättunaplattformen intill Svartåmynningen vid sjön Roxen. Vi var några som först hamnade på fel parkering, men ett gäng konstflygande ladusvalor muntrade upp oss.

Från plattformen spanade vi en stund på en stilig ängshök som gled fram över landskapet. Och en del småfåglar som hämpling och ängspiplärka hade vägarna förbi. Efter en artgenomgång var det slutligen dags för hemfärd – med 91 kryss på artlistan!

När vi kom tillbaka till Gullmarsplan strax efter klockan 19 hade gråsparvarna och tamduvorna gått och lagt sig. Var och en åkte hem till sitt, men förhoppningsvis ses vi igen.

Stort tack till alla fina fåglar, den härliga gruppen, de engagerade ledarna och vår trygga chaufför Mitra!

Gruppen utanför Naturum i Glänås på lördagen. Från vänster: Helena Holma med sonen Henrik, Rolf Lindskog, Göran Eneroth, Mova Hebert, Gunnar Scharin, Rose-Marie Elthammar, Tomas Schedwin, Lasse Berglund, Mitra Khorsand, Monica Immerbo och Lovisa Tunedal. Med på resan var även Christina Regnell. Fotot är taget av en utomstående med Movas kamera.

Medverkande fågelarter

kanadagås
grågås
knölsvan
snatterand
bläsand
gräsand
stjärtand
kricka
brunand
vigg
knipa
salskrake
storskrake
smådopping
skäggdopping
gråhäger
ägretthäger
storskarv
fiskgjuse
spovsnäppa
kärrsnäppa
enkelbeckasin
tamduva
skogsduva
ringduva
gök
nötskrika
skata
kaja
råka
kråka
korp
svartmes
tofsmes
entita
blåmes
talgoxe
skäggmes
sånglärka
sparvhök
duvhök
brun kärrhök
blå kärrhök
ängshök
röd glada
havsörn
fjällvråk
ormvråk
sothöna
trana
tofsvipa
större strandpipare
skrattmås
fiskmås
havstrut
gråtrut
tornseglare
mindre hackspett
större hackspett
spillkråka
gröngöling
tornfalk
lärkfalk
ladusvala
stjärtmes
gransångare
kungsfågel
gärdsmyg
nötväcka
trädkrypare
stare
koltrast
björktrast
dubbeltrast
rödhake
stenskvätta
gråsparv
pilfink
järnsparv
gulärla
sädesärla
ängspiplärka
bofink
bergfink
grönfink
hämpling
större korsnäbb
steglits
grönsiska
gulsparv
sävsparv

Lokaler

Fredag
Pilkrogsviken utanför Järna

Lördag
Holmenmaden
Väversunda
Sjötuna udde
Naturum Tåkern, Glänås
Strandpromenaden, Glänås
Hov

Söndag
Ombergs hjässa
Svälinge
Hov
Sättunaplattformen, Svartåmynningens naturreservat vid Roxen

Reseledare: Mova Hebert och Lasse Berglund

Chaufförer: Mitra Khorsand och Lasse Berglund

Fotografer: Helena Holma (inklusive Ombergs hjässa på första sidan), Mova Hebert, Rose-Marie Elthammar, Rolf Lindskog och Lovisa Tunedal. Tack också till de förbiflygande grågässen, som var de enda fåglarna som fastnade på bild! 😄

Rapportförfattare: Lovisa Tunedal

Rolf Lindskog ansvarade för att anteckna tider och platser under resan, vilket var till stor hjälp under arbetet med rapporten. Alla som skickat in bilder har också bidragit till processen, trots att allas bilder inte fick plats i rapporten.

Framtida rapportförfattare får gärna hämta inspiration från den här rapporten, men så klart inte meningar eller personliga formuleringar.

Den här rapporten tillägnas alla skäggmesar kring Tåkern.